

Vitkan

Vitkama doaimmaha báhppa girkus, vitkankapeallas, buohcceviesu kapeallas, hávddi alde dahje oamehasa ruovttus, dađe mielde go oapmahaččat das sohpel báhpain. (GO 2: 22).

Juos vitkan dáhpáhuvvá girkus, dilálašvuoda álggus sáhttá cahkkehit beassášgintala.

Báhppa galgá ságastit oamehasa oapmahaččaiguin ovdal vitkama. Báhppa galgá searvat maiddái rávvejaččaide, juos dat lea vejolaš ja juos oapmahaččat dan doivot.

Dát minsttar heivehuvvo dallege, go vitkojuvvo jábmin riegádan mánná dahje go liika ii leat.

Musihka válljemis galgá váldit vuhtii ipmilbálvalusalágan luondu. Musihkas vástida kántor, ja das galgá ságastit suinna.

Juos rásit luitojuvvojít girkus, dan sáhttá dahkat ovdal sálmma (čuokkis 1) dahje vitkama (čuokkis 13) maŋjá. Juos rásit luitojuvvojít vitkama álggus, dan ovdal sáhttá leat sálbma dahje eará musihkka.

Go oamehas mieđušuvvo hávdai mielvázziguin, mielvázziid ovddabealde sáhttá gurput mieđušruossa. Mielváccedettiin sáhttá lávlut sálmma.

Hávdádeames čuvvojuvvojít báikkálaš vierut.

I Álggahus

---

1. Sálbma

Ovdal sálmma sáhttá leat álgočuojaheapme dahje eará heivvolaš musihkka.

2. Álgosivdnideapme

Buressivdnádusa ja vuorrodearvvahusa lea vejolaš lávlut dahje lohkat.

Buressivdnádus

B Áhči ja + Bártni ja Bassi Vuoinjña nammii.

S Ámen.

Vuorrodearvvahus

B Hearrá lehkos dinguin.

S Nu son lehkos maiddái du vuoinjñain.

3. Álggahansánit

Báhppa ráhkada álggahansániid ieš dahje geavaha čuovvovaš molssaeavttuid. Juos álggahansániid maŋŋá čuvvot oktasaš rihipat, sánit jodihit su ttudovddastussii.

B Kristalaš searvegoddi. Bajásčuožžileame doaivu čuvvgodahttá dán bottu, go mii leat mieđušteamen NN hávddi vuoinŋadussii. Bassi gásttas son lea čadnojuvvon Kristusa jápmimii ja bajásčuožžileapmái. Kristusa vuitui dorvvastemiin mii guodđit su Ipmila hálđui. Mii luohttit Ipmila sáni lohpádussii: "Kristus jámii min ovddas vai mii ealášeimmet suinna." (1 Tess 5: 10)

DAHJE

B Buorre oapmahaččat ja ustibat. Min váimmu deavdá moraš ja ohcaleapme NN eretfárrema geažil. Mii guodđit su Ipmila hálđui. Mii dorvvastit Kristusii, jápmima vuoitái, guhte cealká: "Mun ledjen jápmán, muhto geahča, mun ealán álo ja agálašvuhtii ja mus leat jápmima ja jábmiidriikka čoavdagat." (Alm 1: 18)

DAHJE

Rihpašettiin

B Ráhkis oapmahaččat, fuolkkit ja ustibat. Din váimmu deavdá moraš ja áibbašseapme NN jápmima dihtii. Mii guodđit su Ipmila oskálii. Mii dovdat gáhtamuša ja átestusa dan dihtii, ahte mii eat leat máhttán callit rievttuid. Máŋga ášsi livččii galgan dahkat nuppe láhkai go maid mii leat dahkan. Loaiddastehkot dál árbmugas Ipmila muoduid ovđii ja dovddastehkot su ttuideamet ja healbademiideamet.

4. Oktasaš rihipat

Suttudovddastus

Suttudovddastusa sáhttá lohkat ovta jitnii. Dan boddii sáhttá luoitádit čippiid ala. Suttudovddastusas sáhttá leat maiddái jaskes rohkos, masa lea vejolaš ávžžuhit ovdamarkka dihte: Gula maiddái mu jaskes ándagassiiátnuma.

Eará su ttudovddastusat Ipmilbálvalusaid girjjis.

Mii dovddastit du ovddas, bassi Ipmil,

ahte mii leat suddudan
jurdagiigui ja sániiguin, daguiguin ja healbademiiguin.
Muitte min váibmoládisvuodastat
ja atte midjiide Jesusa Kristusa dihtii ándagassii,
maid mii leat rihkkon.

DAHJE

Čieŋalvuodas mun čuorvvun dutnje, Hearrá.
Hearrá, gula mu jiena.
Jorgal beljiidat gullat mu rohkosa.
Juos don, Hearrá, anát muittus suttuid,
Hearrá, guhte dalle ceavzá?
Muhto du lea árbmu,
don attát ándagassii,
vai mii ballat dus.
Mun vuorddán Hearrá,
mu siellu vuordá,
mun vuorddán su sáni.

Suttibeastin

Eará suttibeastimat ipmilbálvalusaid girjjis.

B Buotveagalaš Ipmil addos midjiide suttuideamet ándagassii
ja láidejehkos min agálaš callimii.

S Amen.

5. Biibbalsálbma

Sáhttá atnit maiddái girkojagi čuovvu dahje eará biibbalsálmmaid.
Biibbalsálmma sáhttá lávlut dahje lohkat. Dan álggus ja loahpas sáhttá leat antifona.
Biibbalsálbmii sáhttá laktit Uhca gudni. Uhca gudni guđđojuvvo eret 5. fástoáiggi sotnabeaivvi rájes.

Antifona

Hearrá, atte sutnje agálaš vuoinjnadusa,
čuvgejekos su agálaš čuovga.

Job 19: 25

DAHJE

Mun vuorddán Hearrá, mu siellu vuordá,
mun vuorddán su sáni.

Sál 130: 5

Biibbalsálbma

Hearrá lea mu báimman,
ii mus vaillo mihkkege.

Ruonas gittiide son livvuda mu,
vuoinjnadusa čázi lusa son láide mu.

Son áhpásmahattá mu sielu.

Son doalvu mu vanhurskkisuoda bálgáid mielde namas dihtii.

Vaikko mun vadjolivčen jápmänsuoivana leagis,
de in balaše mange bahás.

Dasgo don leat mu mielde.

Du soabbi ja báimmansoabbi jedđejit mu.

Don ráhkadat munnje beavddi
mu vašálaččaid čalmmiid ovddas.

Don vuoiddat mu oaiivvi oljuuin,
mu juhkanlihti golgá badjel.

Aivvefal buorrevuhta ja árbmugasvuhta doarridit mu
buot mu eallinbeivviid,
ja mun beasan ássat Hearrá viesus guhkes áiggiid čada.

Sál 23

DAHJE

Hearrá, oahpat mu muitit mu loahpa,
mu beivviid logu, man unnán dat leat,
vai mun ádden man nohkavaš mun lean.

Geahča, don leat dahkan mu beivviid giedā govdosažžan,
mu eallináigi lea du ovddas dego dušši.

Buot olbmot leat dego jiella.

Hearrá, maid mun vel vuorddán?

Aivve du mun vuorddán.

Gula mu rohkosa, Hearrá,
guldal mu čuorvasa,
ale jávohuva go mun čierun.

Sál 39: 5–6, 8, 13

DAHJE

Nugo sarvis goikaluvvá golgi jogaid maŋjái,
nu goikaluvvá mu siellu du maŋjái, Ipmilan.

Mu siellu goiká Ipmila maŋjái, ealli Ipmila maŋjái.

Goas beasan loaiddastit su muoduid ovdii?

Manne don muosehuvat, sillon,
manne máraidat mu siste?

Vuordde Ipmila! Dasgo velá oktii mun giittán su,
beastán ja Ipmilan.

Sál 42: 2–3, 6

DAHJE

Hearrá, don leat leamaš min orrunsadji
sogas sohkii.

Ovdal go várit riegádedje,
ovdal go eanan ja málezmi šadde,
agálašvuodas agálašvuhtii leat don, Ipmil.

Don divttát olbmo šaddat fas muoldan ja cealkkát:
”Máhccet ruoktot, olbmománát.”

Dasgo duhát jagi du čalmmiin lea dego ievttáš beaivi
mii jávkkihii meattá,
dego idjagohcinvuorru.

Don njámastat olbmuid eret,
sii leat dego iditnagir.

Sii leat dego rássi.

Iđedis dat šaddá ja liedđu,
eahkedii dat goldná ja goiká.

Oahpat min lohkat beivviideamet,
de mii oažžut viissisvuoda váibmui

Sál 90: 1–6, 12

DAHJE

Hearrá cealká: ”Son dorvvasta munnge,
ja mun gájun su,
mun attán sutnje suoji,
dasgo son dovdá mu nama.

Son čuorvu mu, ja mun vástidan sutnje,
mun lean suinna headis,
mun gájun su ja attán sutnje gudni.

Mun gallehan su guhkes eallimiin
ja čájehan sutnje bestojupmán.

Sál 91: 14–16

DAHJE

Mu siellu, máinno Hearrá,
buot mii lea mu siste,
máinno su bassi nama!

Mu siellu, máinno Hearrá,
ale vajáldahte su buorredaguid!

Váibmoládis ja árbmugas lea Hearrá,
son lea guhkesmielalaš ja su árbmugasvuohta lea stuoris.

Nu allat go albmi lea eatnama bajábealde,
nu stuoris lea Hearrá árbmu sidjiide geat ballet sus.

Nu guhkkin go nuorti lea oarjjis,
nu guhkkin son doalaha min suttuid mis eret.

Nugo áhči árkkálmastá mánáidis,
nu Hearrá árkkálmastá sin gudet ballet sus.

Olbmo beaivvit leat dego suoidni,

olmmoš lea dego gietti liedđdi.

Go bieggä šuviha meattá, de dat jávká,
báiki gos dat lei ii šat dovdda dan.

Muhto Hearrá árbmugasvuhta lea agálašvuodas agálašvuhtii
sin oassi gudet ballet sus.

Su vanhurskkisvuhta ollá mánáid mánáide.

Sál 103: 1–2, 8, 11–13, 15–17

DAHJE

Čiekŋalasar mun čuorvvun du, Hearrá.
Hearrá, gula mu jiena.

Jorgal bealját mu guvlui
ja guldal mu njuoras rohkosiid.

Juos don vurket suttuid,
Hearrá, gii dalle ceavzá?

Muhto dus lea ándagassii addojupmi,
dan dihtii mii ballat dus.

Mun vuorddán Hearrá, mu siellu vuordá,
mun vuorddán su sáni.

Israel, vuordde Hearrá,
dasgo Hearrá lea árbmugas,
sus lea fápmu lonistit.

Sál 130: 1–5, 7

DAHJE

Hearrá, don suokkardat mu
ja dovddat mu.

Čohkkážanba vai čuččožan, de don diedát dan,
don árvidat mu jurdagiid guhkkin juo.

Váccežanba vai veallážan, de don oainnát dan,
don dovddat buot mu geainnuid.

Dasgo don leat sivdnidan mu monemuččaid,
don goddet mu eatniheakka siste.

Mun giittán du go lean sivdniduvvon ovddolaš láhkái.

Ovddolaččat leat du dagut, mu siellu diehtá dan sakka bures.

Mu dávttit eai lean čihkkojuvvon du ovddas
go mun sivdniduvvojin čieguvuodas,
go mun duddjojuvvon eatnama čienjaluodas.

Don oidnet mu juo dalle go ledjen ohki,
du girjái ledje juo čállojuvvon buot mu beaivvit
ovdal go oktage dain lei boahtán.

Ipmil, man mágssolaččat du jurdagat leat munnje,
man eatnat lea daid lohku!

Juos lohkagoadášin daid,
de dat leat lohkameahttumat dego sáddot,
ja go gearggašin, de livččen ain du luhtte.

Sál 139: 1–3, 13–18

[Uhca gudni]

Gudni Áhčái ja Bárdnái
ja Bassi Vuigŋii,
nugo lei álggus, dál lea ja álo
agálašvuodas agálašvuhtii. Ámen.

Antifona geardduhuvvo.

6. Rohkos

Ávžžuhusa maŋjá sáhttá leat oanehis jaskes rohkos.

B Rohkadallot.

1. Buotveagalaš Ipmil, almmálaš Áhči.

Don leat Bártnát gillámušaiguin
ja su ávvudahti bajásčuožžilemiin
rahpan midjiide geainnu agálaš eallimii.

Veahket min oppa váimmusteamet dorvvastit Kristusii.
Mii rámidit du dál ja oktii du luhtte šearratvuodas.

Gula min Jesusa Kristusa, min Hearrámet dihtii,
guhte duinna ja Bassi Vuoinjain
eallá ja rádde agálaččat.

2. Ipmil, Áhččámet.

Jálosmahte min moraštit,
go lea áigi moraštit ja čierrut.
Várjal min morrašis jurddašeames
dušše jápmima seavdnjatvuoda,
veahket min baicce muitit agálaš eallima šearratvuoda.
Oahpat min dorvvastit Bárdnásat Jesusii Kristusii,
guhte lea vuoitán jápmima válddi.
Jedđe min
ja veahket min deaividit ihttáš beaivvi
luohttevaš ja dorvvolaš mielain.
Gula min Jesusa Kristusa,
min Hearrámet dihtii.

3. Kristus, Beastámet.

Don dovddat min átestusa,
go jápmin boahtá min guossin.
Don diedát, man váttis lea luohpat olbmos,
guhte leamaš lagaš ja ráhkis.
Mii addit NN du hálđui.
Jedđe min morrašis.
Gula min, don bajásčuožžilan Hearrámet.

4. Árpu ja ládisvuoda Ipmil.

Atte dán eallimis vuolgán oabbáseamet/vielljaseamet NN:i agálaš
vuoinjnadusa.
Čuvge šearratvuodainat su maŋimuš mátkki
ja divtte min odne doallat rágvejaččaid su muitun boahttevaš eallima
doaivvus.
Guddoset du bassi enđelat su ávdugasaid searvái.
Ožžos son ráfi du luhtte paradiissas.

Divtte Bártnát gillámušaid ja ovddasrohkosiid leat su dorvun.
Gula min Jesusa Kristusa, ráhkis Bártnát dihtii.

S Ámen.

II Sátni

---

7. Biibballohkan ja sárdni

MOLSSAEAKTU A

Čálabihtát

Lohkkojuvvo okta dahje moadde čuovvovaš čálabihtáin. Sáhttá atnit maiddái girkojagi čuovvu dahje eará čálabihtáid.

Lohkki almmuha čálasaji.

Biibballohhkamii lea vejolaš laktit vástádusa (biibbalsálbma, sálbma, lávlla, čuojanasmusihkka dahje jaskes mediteren).

Rom 8: 18–21

Mun diedán ahte dat maid mii dáppe šaddat gillát, ii leat mihkkege dan hearvásvuoda ektui mii oktii almmustuvvá midjiide. Buot sivdnádus vuordá áibbašemiin Ipmila mánáid almmustuvvat. Dasgo sivdnádus lea biddjojuvvon nohkavašvuoda vuollái, ii iežas dáhtu mielde, muhto su dáhtu mielde guhte lei dan vuolidan. Muhto doaivva goit lea ahte maiddái sivdnádus čovdojuvvo nohkavašvuoda šlávvavuodas ja olle dan friddjavuhtii man Ipmila mánát ožzot hearvásvuodas.

Rom 8: 24–27

Dán doaivaga mielde mii leat bestojuvvon. Muhto doaivva man oaidná juo ollašuvvan, ii leat šat doaivva. Mo sáhttá oktage doaivut dan man oaidná? Juos mii doaivut dan man eat oainne, de mii vuordit dan gierdavaččat. Seammá láhkái Vuoignage veahkeha min min headjuvuodas. Dasgo mii eat dieđe mo galggašeimmet rohkadallat, muhto Vuoignja ieš rohkadallá min ovddas cealkemeahttun šuohkáhusaiguin.

Ja Ipmil guhte suokkarda váimmuid, diehtá maid Vuoignja hálida, dasgo Vuoignja rohkadallá bassi olbmuid ovddas Ipmila dáhtu mielde.

Rom 8: 31–35, 37–39

Maid mii dása cealkit? Juos Ipmil lea min beale, gii dalle lea min vuostái? Son guhte ii seastán Bártnis, muhto attii su min buohkaid ovddas, manne son dalle ii galggaše addit midjiide buot earáge oktan suinna? Gii sáhttá váidalit sin geaid Ipmil lea válljen? Ii oktage, go Ipmil lea dat guhte cealká sin vanhurskkisin. Gii sáhttá dubmet sin? Ii oktage, go Kristus Jesus lea dat guhte jámii ja velá bajásčuoččál-dahattojuvvui ja čohkká Ipmila olgeš gieda bealde ja rohkadallá min ovddas. Gii dalle sáhttá earuhit min Kristusa ráhkisuodas? Sáhttágó átestus, ballu, doarrádallopupmi, nealgi, álásvohta, heahti dahje miehkki?

Muhto buot dáid átestusaid badjel son addá midjiide vuoittu, son guhte ráhkistii min. Dasgo mun lean vissis das ahte ii jápmin iige eallin, eai engelat eaige eará oaivámuččat, eai dat mat leat dál eaige dat mat bohtet, dahje miige fámuid, eai dat mat leat badjin eaige dat mat leat čiekŋjalasas, sáhte earuhit min Ipmila ráhkisuodas Kristus Jesus, Hearrásteamet.

1 Kor 15: 53–57

Dasgo dat mii lea nohkavaš, ferte gárvvohuvvot nohkameahttunvuodain, ja dat mii lea jámolaš, ferte gárvvohuvvot jápmemeahttunvuodain. Ja go dat mii lea nohkavaš, lea gárvvohuvvon nohkameahttunvuodain, ja dat mii lea jámolaš, lea gárvvohuvvon jápmemeahttunvuodain, dalle ollašuvvá dat sátni mii lea čállojuvvon:

– Jápmin lea njielastuvvon ja vuitojuvvon.

Jápmin, gos lea du seahčagas?

Jápmin, gos lea du vuoitu?

Jápmima seahčagas lea suddu, ja suttu fápmu lea láhka. Muhto giittus lehkos Ipmilii, gii addá midjiide vuottu Hearrámet Jesusa Kristusa bokte!

2 Kor 5: 1–5

Miihan diehtit ahte juos min eatnanlaš viessu, min goahti, gaikko-duvvoge, de mis lea almmis viessu mii boahtá Ipmilis, agálaš viessu, mii ii leat huksejuvvon giedaiguin. Dáppe ealedettiineamet mii šuohkkit ja áibbašit gárvvohuvvot almmálaš viesuineamet. Dasgo go mii leat gárvvohuvvон dainna, de eat leat šat álás. Nu guhká go mii ássat dan goadis, mii šuohkkit váivvisteamet. Eat mii dáhto nuolahuvvot, muhto baicca gárvvohuvvot vai callin njielašii dan mii lea jámolaš. Aiddo dán várás Ipmil lea gárvvistan min ja dáhkádussan son lea addán midjiide Vuoinjña.

1 Tess 4: 13–18

Oskuguoimmit, mii dáhtošeimmet din diehtit mii dáhpáhuvvá sidjiide geat leat oaddán jápmimii, amadet moraštit nugó dat geat leat almmá doaivagahaga. Juos mii oskut ahte Jesus lea jápmán ja bajásčuožžilan, de mii maiddái oskut ahte Ipmil oktan suinna doalvu eallimii sin geat leat oaddán jápmimii. Dán mii cealkit didjiide Hearrá sátnin: Mii geat dál leat eallimin ja báhcit dassázii go Hearrá boahtá, eat eisege boade sin ovdal geat leat oaddán jápmimii. Dasgo go gohčun čuodjá, ja válndoengela jietna gullo ja Ipmila báson skádjá, dalle Hearrá ieš njedjá almmis ja vuosttažin bajásčuožžilit sii geat leat jápmán Kristusis. Oktan singuin rohttašuvvat dalle balvvaid sisa mii guđet leat eallimin ja leat báhcán, vai deaivvadit Hearráin áimmus. Dalle mii oažžut álelassii leat Hearrá luhtte.

1 Biet 1: 3–7

Máidnojuvvon lehkos Ipmil, Hearrámet Jesusa Kristusa Áhčci! Stuorra váibmoládisvuodastis son lea riegádahttán min oddasis ja addán midjiide ealli doaivvu go bajásčuoččáldahtii Jesusa Kristusa jábmiid

luhtte. Nu mii oažžut nohkameahttun, duolvatmeahttun ja goldnameleonahttun árbbi mii lea urkejuvpon albmái din várás geaid Ipmila fápmu bisuha oskkus, vai dii oččošeiddet bestojumi mii lea juo gárvvis almmustuvvat manjimuš áiggi.

Ávvudehket dan dihtii, vaikko dii dál oanehis áiggi šaddabehtet gillát mánggalágán geahččalusaid vai din osku geahččaluvvošii. Velá noh-kavaš gollige geahččaluvvo dolas, ja din osku mii lea sakka mágssoleabbo, ferte maiddái geahččaluvvot, vai dat šattašii máidnojupmin ja hearvásvuohtan ja gudnin go Jesus Kristus almmustuvvá.

Alm 7: 9–10, 13–17

Oainnáhusastan mun oidnen joavkku mii lei nu stuoris ahte ii oktage sáhttán lohkat dan, buot álbmogiin ja čearddain ja buot sogain, ja sii sárdno buot máilmimi gielaid. Sii čužžo truvnnu ja Lábbá ovddas, vilges biktasat badjelis ja pálbmaovssit giedas. Ja sii čurvo alla jienain:

– Bestojupmi boahtá min Ipmilis
gii čohkká truvnnus,
ja Lábbás.

De muhtun vuorrasiiin jearai mus: ”Geat leat dát vilgesbivttasolbmot, ja gos sii bohtet?” Mun vástidin: ”Hearrá, don diedát dan.” Ja son celkkii munnge:

– ”Dát leat sii geat leat beassan stuora átestusas,
ja geat leat bassan biktasiiddiset
ja vilggodahttán daid Lábbá varas.

Danne sii čužžot dál Ipmila truvnnu ovddas
ja bálvalit su iyatbeaivvi su tempelis,
ja son guhte čohkká truvnnus,
cegge goadis sin badjelii.

Eai sii nealrggo šat eaige goikka,
ii beaivváš iige goardi báhkka givssit sin.

Dasgo Láppis, guhte čuožžu truvnnu ovddas,
lea sin báimman

ja láide sin ealli čázi ádjagiidda,
ja Ipmil sihku eret juohke gatnjala sin čalmmiin.”

Luk 1: 78–79

Min Ipmil lea árbmugas ja váibmoládis.
Son oahppaladdá min allagasas dego beaivváža badjáneapme,
báitin dihtii sidjiide geat orrot seavdnjadasas ja jápmima suoivanis,
ja láiden dihtii min julggiid ráfi geidnui.

Luk 2: 29–31

– Hearrá, dál divttát bálvaleaddját vuolgit dáppe ráfis,
nugo don leat cealkán.
Dasgo mu čalmmiit leat oaidnán du bestojumi
man don leat ráhkadan buot álmogiid oidnosis,

Joh 5: 24–29

Jesus cealká:

”Duodaid, duodaid, mun cealkkán didjiide: Dat guhte gullá mu sáni ja osku sutnje gii lea vuolggahan mu, sus lea agálaš eallin; son ii boade dupmui, muhto lea juo mannan jápmimis eallimii. Duodaid, duodaid, mun cealkkán didjiide: Boahtá áigi, ja dat lea dál juo, go jábmit gullet Ipmila Bártni jiena, ja sii geat gullet, ožžot callit. Dasgo nugo Áhčis lea iešalddes eallin, de son lea maiddái suovvan Bárdnáige ahte sus lea iešalddes eallin. Áhči lea addán sutnje dubmenválldi, dannego son lea Olbmobárdni. Allet imaštala dan, dasgo dat áigi boahtá go buohkat geat leat hávddiin, gullet su jiena ja sii bohtet olggos. Sii geat leat dahkan buriid, bajásčuožžilit eallimii, muhto sii geat leat dahkan baháid, bajásčuožžilit dupmui.”

Joh 6: 37–40

Jesus cealká:

”Buohkat geaid Áhči addá munnje, bohtet mu lusa, ja dat gii boahtá mu lusa, su in eisege áje eret. Dasgo mun in leat boahtán vuolás

almmis dahkat dan maid ieš dáhtun, muhto su dáhtu, gii lea vuolggahan mu. Ja dát lea mu vuolggaheaddji dáhttu, ahte mun in masse ovttage sis geaid son lea addán munnje, muhto bajásčuoččálldahtán sin mañimuš beaivvi. Dasgo dát lea Áhčán dáhttu, ahte juohkehaš guhte oaidná Bártni ja osku sutnje, oažju agálaš eallima, ja mun bajásčuoččálldahtán su mañimuš beaivvi.”

Joh 11: 21–26

Mártá dajai Jesusii:

”Hearrá, juos don livčet leamaš dás, de mu viellja ii livčče jápmán. Muhto dálge diedán ahte maid ihkinassii don ánut Ipmilis, dan son addá dutnje.” Jesus celkkii sutnje: ”Du viellja bajásčuožžila.” Mártá vástidii: ”Mun diedán ahte son lihkká bajásčuožžileames mañimuš beaivvi.” Jesus cealká sutnje: ”Mun lean bajásčuožžileapme ja eallin; dat guhte osku munnje, oažju eallit vaikko vel jápmáge. Ii oktage guhte eallá ja osku munnje, jáme agálašvuodasge.”

Joh 14: 1–6

Jesus cealká:

”Alloset din váimmut suorganehko. Oskot Ipmilii ja oskot munnje! Mu Áhčán viesus leat ollu lanjat. Juos nu ii livčče, de mun cealkkášin didjiide dan. Dasgo mun manan gárvvistit didjiide saji. Ja go mun lean mannan ja lean gárvvistan didjiide saji, de boadán fas ja válddán din lusan, vai dii livčiidet doppe gos mun lean. Ja dii diehtibehtet geainnu dohko gosa mun manan.” Duomás dadjá sutnje: ”Hearrá, eat mii dieđe gosa don manažat. Mo mii de sáhttít diehtit geainnu?” Jesus cealká: ”Mun lean geaidnu, duoh tavuohta ja eallin. Ii oktage beasa Áhči lusa earet mu bokte.”

Máná vitkkadettiin.

Mark 10: 13–16

Sii gudde uhca mánážiid Jesusa lusa vai son guoskkahivčii daid, muhto máhttájeaddjit šiggo sin. Go Jesus oinnii dan, de moaráhuvai ja

celkkii sidjiide: "Diktet uhca mánážiid boahtit mu lusa, alletge hehtte sin! Dasgo Ipmila riika gullá dakkáraččaide. Duodaid, mun cealkkán didjiide: Dat guhte ii vuostáiváldde Ipmila riikka nugo uhca mánáš, ii eisegē beasa dan sisa." Ja son válddii sin sallasis, bijai giedaidis sin ala ja buressivdnidii sin.

Sárdni

Báhppa doallá friddja sártni dahje geavaha čuovvovaš molssaeavttuid. Sártnis sáhttá giedahallat čuovvovaš fáttáid:

- morraša deaivideapme
- oamehasa eallinmuttuid ovdanbuktin
- eallima nohkavašvuhta
- ráhkkaneapme jápmimii
- kristtalačča doaivu
- bajásčuožžileapme ja agálaš eallin
- gástta muitin
- Kristus jápmima válddi vuoitin

Buorit oapmahaččat. Din lea deaividan moraš, go dii lehpet massán lagaš olbmo. Mii leat dál čoahkkanan mieduštit su hávdái. Mii smiehtadit su ja su eallima. Mii muitit buot dan buori ja dorvvolačča, maid mii sus ja su bokte leat ožžon. Giitevašvuhta ja gudnejahttin deavdá min váimmu.

Mii leat Ipmila muoduid ovddas. Son sárdnu midjiide sánistis. Mii lahkonit su rohkosiiguin. Mii guoddit eretfárren oamehasa ja din, moraš-teaddji oapmahaččat, Ipmila oskálii. Mii rohkadallat sus veahki morrašii ja dorvvastit bajásčuožžilan Jesusii Kristusii, guhte lea vuoitán jápmima.

Jápmin gullá olbmo eallimii. Odđa eallima riegádeapme ja jápmin johtet báldalagaid dán máilmvis. Oppa luondduriika lea nohkavaš. Juohkeokta mis galgá oktii vuolgit eret dáppe. Jápmin lea loahpalaš ja dovdameahttun, ja danin mii dovdat balu, go mii jurddašit dan. Jápmin rivve eret min lahka callán olbmo. Mii eat beasa šat gullat su jiena, ságastit suinna, eatge oaidnit su čalmiid čuovgga. Mii eat sáhte šat čájehit sutnje ráhkisuoda ja fuollaatnima. Jápmin lea botken buot lagamusge čatnasiid.

Jápmima ovddas mii áddet, ahte mii galggašeimmet leat gárvát vuolgit. Ipmila sátni ávžžuha min bidjat dorvomet ja doivomet Jesusii Kristusii.

Son lea soabahan min suttuid jápmimiinnis. Ipmil lea boktán su jápmimis ja gárvvistán midjiide su bokte nohkameahttun eallima. Jesus cealká: "Mun lean bajásčuožžileapme ja eallin. Guhte osku munne, oažžu eallit, vaikko jápmáge." (Joh 11: 25)

DAHJE

Ráhkis ustibat. Mii leat čoaggnan mieduštit didjiide lagaš olbmo. Mii vásihit bahčagit, ahte nohkavašvuhta lea oassi min eallima vuorbbis. Dan biegga bosoda min badjel. Dii oapmahaččat dovdabehtet, mo moraš lea šaddan duohthan din buohta. Dii lehpet gártan luohpat ráhkis olbmos. Jápmin lea loahpalaš, ja dan fápmu lea gievrrat go mii. Muhto Ipmil vuoitá jápmimage. Mii rohkadallat, vai Ipmil boadášii din eallimii morrašis ja attášii fámu boahtte áigge beivviide ja oppa eallimii. Su veahkki boahtá lahka maid dain olbmuin, geaiguin dii oažžubehtet juohkit morraša ja áibbašeame.

Jápmima duohtavuhta boahtá ovdan maiddái Biibbala sániin. Dain veardiduvvo min eallin niegadeapmái, eanu rávdnjái, rahtá ja rásáža čábbodahkii ja raššivuhtii. Ná ihtá oidnosii áigi, mii lea midjiide addojuvvon ja mii váldojuvvo mis eret. Min beaivvit ja jagit addet midjiide buot eallima vejolašvuodaid. Ipmil lea addán áiggi min atnui – ii dušše min iežamet várás, muhto maiddái guhtet guoibmámet várás. Áiggi árvvu mii eallit duohthan barggus, ruovttus, ovttas ráhkkásiiguin orodettiin ja lagamučča bálvaleames. Áiggi áidnalunddot árvvu mii oaidnit agálašvuoda duogáža vuostá. Mii giitit Ipmila buot dan buoris, maid NN lea addán midjiide eallimiinnis.

Juohkeokta mis johtá oktii iežas geainnu geahčái. Ipmil ávžžuha min sánistis smiehtadit maiddái iežamet jápmima ja agálašvuoda. Jápminbottu mii eat diede, dávjá dat boahtá vuorddekeahttá. Mas mii doallat gitta, go olmmošlaš doarjagat jávket ja mii galgat ollásit luohpat dán eallimis? Ipmilis ja su árpmus lea nana dorvu nu eallimis go jápmimis. Beastámet Kristus lea eallán maiddái olbmo oasi buotlágan bákčasiiguin. Min suttuid soabaheaddjin son jámii ruossas min buohkaid ovddas. Bajásčuožžilemiin son vuittii jápmima fámu. Son oadjuda: "Mun lean bajásčuožžileapme ja

eallin. Guhte osku munnje, oažžu eallit, vaikko jápmáge.” Kristusa searvegottis sárdniduvvo midjiide dán ráhkisuodas ja árpmus. Go mii oskut Jesusii ja suttuid ándagassiiaddimii, mii oažžut orrut dorvvolaš mielain. Son lea geaidnu jápmima suoivaniid leagis agálaš callimii.

Mii mieduštuvvot vuoruid mielde eret dáppe. Biellut čudjet min muitun, ja hávdi salasta min. Osku Kristusii lea eanet go maid mii dáppe oaidnit. Bajásčuožžileame doaivu rahpá várdu dan šearratvuhtii, gos ii leat buohcuvuhta, gillámuš iige jápmin. Dán bajásčuožžileame Kristusa searvegoddi vuordá. Oktii ollašuvvá dat doaivu, mas čállojuvvo Job girjjis ná: ”Mun diedán, ahte lonisteaddján eallá. Son cealká manjimuš sáni catnan alde.” (Job 19: 25)

MOLSSAEAKTU Á

Biibbalmediteren

Iešguđege oasis válljejuvvo okta dahje moadde biibbaldeavstta. Sárdni ja čálabihtaid lohkan bohtet vurrolagaid. Biibballohkamii sáhttá laktit vástdusa (biibbalsálbma, sálbma, lávlla, čuojanasmusikhka dahje jaskes mediteren).

Nohkavaš eallin

O Guldalehkot Ipmila sáni eallima nohkavašvuodas.

Job 14: 1–2, 5

Sár 3: 1–8

Sár 12: 7

Jes 38: 12

Jes 40: 6–8

Hebr 13: 14

Iihan mis leat dáppe bissovaš gávpot, muhto mii vuordit ja áibbašit dan gávpogii mii boahtá.

Ráhkkanepme jápmimii

O Guldaleadnot Ipmila sáni jápmimii ráhkkanepme birra.

Sál 90: 12

Oahpat min lohkat beivviideamet,
de mii oažžut viissisvuoda váibmui.

Sál 139: 23–24

Suokkar mu, Ipmil,
ja dovdda mu váimmu,
geahčal mu
ja dovdda mu ráfehis jurdagiid.
Geahča leango mun bahá geainnu alde,
ja láide mu agálašvuoda geainnu mielde.

Mark 13: 35–37

Jesus cealká:

”Gohcet de! Dasgo dii ehpét diede goas dáluisit boahtá, šaddágo eahkedis, gaskaija, vuoncávárrása biškunáiggi dahje iđedis. Gohcet, amas son boahtit fáhkkestaga ja gávdnat din oaddimin. Dan maid mun cealkkán didjiide, dan cealkkán buohkaide: Gohcet!”

Alm 2: 10

Kristus cealká:

”Leage oskkáldas gitta jápmima rádjái, de mun attán dutnje eallima kruvnnu.”

Alm 3: 11

Kristus cealká:

”Mun boadán fargga. Doala gitta das mii dus lea, amas oktage váldit du vuottu kruvnnu!”

Kristtalačča doaivu

○ Guldalehkot Ipmila sáni kristtalačča doaivvu birra.

Sál 62: 2–3, 6–8

Aivvefal Ipmila luhtte gávdná mu siellu ráfi,
sus boahtá mu bestojupmi.

Aivvefal son lea mu bákta ja mu bestojupmi,
mu ladni, in mun suoibbo.

Leage jaskat, sillon, Ipmila ovddas.

Aivvefal sus boahtá mu doaivu.

Aivvefal son lea mu bákta ja mu bestojupmi,
mu ladni, in mun suoibbo.

Mu bestojupmi ja mu gudni lea Ipmila luhtte.

Son lea mu nana bákta,
son lea mu dorvu.

Sál 68: 21

Ipmil lea midjiide bestojumi Ipmil,
Hearrás leat geainnut jápmimis eret.

Sál 73: 23–26

Mun bisun álo du luhtte,
don leat dohppen mu olgeš gihtii.

Don láidet mu rádiinat,
ja dasto bajidat mu gudnái.

Juos mus leat don almmis,
de mun in sáva šat maidege eatnama alde.

Juos mu oažži ja váibmu vuoimmehuvvá,
de Ipmil lea agálaččat mu váimmu bákta ja mu oassi.

Matt 6: 20–21

Jesus cealká:

”Čohkkejehket alcceseattet dávviriid albmái, gos ii muohcu iige ruosta
bilit eaige suollagat gaikko viesuid ja suolát. Dasgo gos du dávvir lea,
doppe lea du váibmuge.”

Joh 6: 68–69

Hearrá, gean lusa mii manašeimmet? Dus leat agálaš eallima sánit, ja mii oskut ja diehtit ahte don leat Ipmila Bassi.

Rom 6: 23

Dasgo suttu bálká lea jápmin, muhto Ipmila árpuattáldat lea agálaš eallin Kristusis Jesusis, min Hearrás.

Hebr 10: 19–20

Oskuguoimmit, mis lea nappo roahkkatvuohta Jesusa vara bokte loaid-dastit buot basimussii. Son lea rahpan midjiide odda, ealli geainnu mii manná ovdaloavdaga čáda, mii lea su rumaš.

Hebr 10: 35–36

Allet nappo bálkes eret roahkkatvuodadet, dasgo dat oažžu stuora bálkká. Dii dárbbashpet stuora gierdavašvuoda, vai sáhtášeiddet olla-šuhttit Ipmila dáhtu ja oažžut dan mii lea lohpiduvvon didjiide.

1 Joh 4: 9–10

Nu lea Ipmila ráhkisuohtha almmustuvvan min gaskii ahte son vuolggahii áidnoriegádan Bártnis máilbmái vai mii ealášeimmet su bokte. Ráhkisuohtha ii leat dat ahte mii leat ráhkistan Ipmila, muhto ahte son lea ráhkistan min ja vuolggahan Bártnis min suttuid soabahussan.

Agálaš eallin

○ Guldalehkot Ipmila sáni agálaš eallima birra.

Sál 16: 5–11

Hearrá, don leat mu árbeoassi ja mu cearki,
don mearridat mu vuorbbi.

Mun ožžon iežan oasi čáppa eatnamis,
duodaid, hearvás árbbi lean ožžon.

Mun máinnun Hearrá guhte rávve mu,

velá ihkkuge gulan su rávvagiid váimmustan.

Álo mun anán Hearrá muittus,

go son lea mu olgeš bealde,

de mun in goassege suoibbo.

Danne mu váibmu illuda ja mu siellu ávvuda;

velá mu rumašge lea oadjebas.

Don it guode mu sielu jábmiid áibmui,

don it divtte oskkáldas bálvaleaddját

oaidnit iežas hávddi.

Don válddahalat munnje eallima geainnu,

du muoduid ovddas lea ilu dievasvuohta,

agálaš ávvu du olgeš gieda bealde.

Jes 65: 17–18

Joh 3: 16–17

Jesus cealká:

”Dasgo nu lea Ipmil ráhkistan máilmimi ahte son attii áidnoriegádan Bártnis, amas oktage guhte osku sutnje mannat gáđohussii, muhto vai son oažžu agálaš eallima. Ipmil ii leat vuolggahan Bártnis máilbmái dubmet dan, muhto vai máilbmi bestojuvvošii su bokte.

Joh 6: 44–47

Jesus cealká:

”Ii oktage sáhte boahtit mu lusa muduid go ahte Áhči, guhte lea vuolggahan mu, geassá su; ja mun bajásčuoččálldahtán su mañimuš beaivvi. Profehtaid čállagiidda lea čállojuvvon: ’Sii buohkat šaddet Ipmila máhttájeaddjin.’ Juohkehaš guhte guldala Áhči ja oahppá sus, boahtá mu lusa. Ii oktage leat duodaid oaidnán áhči, earet su guhte boahtá Ipmila luhtte; son lea oaidnán Áhči. Duodaid, duodaid, mun cealkkán didjiide: Dat guhte osku, sus lea agálaš eallin.”

Rom 14: 7–9

Ii oktage mis eale iežas várás, iige oktage jáme iežas várás. Juos mii eallit, de eallit Hearrá várás, ja juos mii jápmít, de jápmít Hearrá várás. Juogo mii dal eležat dahje jámežat, de mii gullat Hearrái. Aiddo dan dihtii Kristus jámii ja eallái fas, vai son sáhtášii leat sihke jábmiid ja elliid Hearrá.

2 Kor 4: 16–18

Danne mii eat arvvahuva. Vaikko velá min olgguldas olmmoš billistuvvoge, de min siskkildas olmmoš odasmahttojuvvo almmatge beaivvis beaivái. Dat átestusat maid mii dál fertet guoddit, leat geahppasat, ja buktet midjiide agálaš hearvásvuoda valljugas riggodaga. Ii mis leat čalmmiid ovddas dat mii lea oinnolaš, muhto dat mii lea oaidnemeahttun. Dasgo dat mii lea oinnolaš, bistá muhtun áiggi, muhto dat mii lea oaidnemeahttun, bistá agálaččat.

2 Tim 4: 7–8

Mun lean soahtan buori soadi, ollašuhhttán mátkán ja seailluhan oskon. Dál mu vuordá vanhurskkisvuoda vuositokruvdnu, man Hearrá, vanhurskkis duopmár, addá munnje dan beaivvi, ii dušefal munnje, muhto sidjiide buohkaide geat áibbašit su boahtima.

Hebr 4: 9–11

Ipmila álbmogis lea nappo ain vuordagis sábbátvoiññadus. Dat guhte lea beassan su vuoiññadussii, oažju vuoiññastit buot daguinis nugo Ipmilge vuoiññastii. Viggot miige beassat dan vuoiññadussii.

Alm 14: 13

Mun gullen dál almmis jiena mii celkkii: ”Čále: Ávdugasat dat jábmit geat dás duohko jápmet Hearrá oapmin. Vuognja cealká: Ávdugasat sii leat. Sii besset vuoiññastit rahčamušaineaset, dasgo sin dagut čuvvot sin.”

III Vitkan

---

*8. Oskkudovddastus

Oskkudovddastus lohkkojuvvo ovtta jitnii.

S Mun oskkun Ipmilii, Áhčái, Buotveagalažžii,
almmi ja eatnama Sivdnideaddjái,
ja Jesusii Kristusii,
Ipmila áidnoriegádan Bárdnái, min Hearrái,
guhte sahkanii Bassi Vuoinjñas,
riegádii nieida Márjjás,
gillái Pontius Pilatusa áigge,
russiinávlejuvvui, jámii ja hávdáduvvui,
manai vuolás jábmiid riikii,
bajásčuožžilii jábmiid luhtte goalmmát beaivve,
manai bajás albmái,
čohkká Ipmila, buotveagalaš Áhči, olgeš gieda bealde,
ja boahtá fas doppe dubmet ealliid ja jábmiid,
ja Bassi Vuignjii,
bassi oktasaš girku,
bassi olbmuid searvivuoda,
suttuid ándagassii addojumi,
oačči bajásčuožžileame
ja agálaš eallima.

*9. Vitkansánit

Vitkansániid sáhttá cealkit hávddi alde (čuokkis 16).

B Oskkus bajásčuožžilan Jesusii Kristusii mii čuožžilit vitkat (mii vitkat)
NN (oppa namma).

DAHJE

B Oskkus golbmaoktalaš Ipmilii mii vitkat NN (oppa namma) vuordit bájásčuožžileame beaivvi.

Searvegoddi čuožžu.

Báhppa goivesta golbmii sáddo gisttu ala (sádduin sáhttá dahkat ruossamearkka) ja cealká:

NN (ovdanamat),

Muolda don leat.

Ja muoldan don fas šattat.

Jesus Kristus, Beastámet, boktá du mañimuš beaivve.

DAHJE

NN (ovdanamat),

eatnamis don leat boahtán.

Eanan don fas galggat šaddat.

Jesus Kristus, Beastámet, boktá du mañimuš beaivve.

DAHJE

NN (ovdanamat),

Hearrá attii,

Hearrá válldii.

Giitojuvpon lehkos Hearrá namma.

Jesus Kristus, Beastámet, boktá du mañimuš beaivve.

DAHJE

Nohkavašvuodas gilvojuvvo.

Nohkameahttunvuodas boktojuvvo.

Jesus Kristus lea bajásčuožžileapme ja eallin.

DAHJE

Jápmín riegádan dahje uhca mánáža vitkkadettiin.

NN (ovdanamat),

Ipmil, Áhččámet, lea du sivdnidan.

Don oaččut vuoiŋŋadit su salas.

Jesus, Beastámet, boktá du mañimuš beaivve.

10. Sálhma

Sálhma sajis sáhttá leat eará heivvolaš musihkka.

11. Rohkos

Sáhttá atnit maiddái hávdádanmeassu rohkosiid (čuokkis 16). Rohkosa sáhttá ráhkadit ovttas oapmahaččaiguin.

B/O Rohkadallot.

1. Bassi Ipmil. Don diktet áidna Bártnát gillát ruossajápmima min ovddas. Su hávdádemiiin don basuhit min hávddi vuoinjnadansadjin. Su bajás-čuožžilemiin don duššadit jápmima ja rahpet geainnu agálaš eallimii. Du giedaid oskálii mii guodđit ráhkkáseamet NN.

Hearrá, min iežamet mátki lea ain gaskan, mii dárbbašit fámu máŋgga bargui. Danin mii bivdit: Veahket min gávdnat ealli oktavuoda Kristusiin. Jávkat baluideamet ja sivalašvuohtamet. Doarjjo ja jedđe min morrašis. Atte midjiide áiggi ja fámu dikšut min morraša. Roah-kasmahte min eallit luohttevaš mielain ja buriin oamedovdduin. Veahket, amamet mii láhppit agálaš mihttomeari árgga fuolaid gasku.

Ipmil, atte midjiide beassážiid ilu ja bajásčuožžileame doaivvu. Gula min rohkosa Jesusa Kristusa, min Hearrámet dihtii.

2. Buotveagalaš Ipmil, don jápmima vuotti. Don leat diktán ráhkis Bártnát Jesusa Kristusa min dihtii russiinávlejuvvot ja leat boktán su jápmimis, nu ahte mii oččošeimmet odda eallima. Mii rohkadallat du: Jorgal muoduidat min guvlui. Muittut min das, ahte mis ii leat dáppe bissovaš orrunsadji. Oro lahka morašteaddjiid ja jedđe sin ohcalettiin ráhkkáseaset. Doarjjo sin ja raba sidjiide doaivvu várddobáikkiid. Veahket min dorvvastit du árbmui ja eallit du dáhtu mielde, nu ahte mii oktii oažžut ovttas buot oskkolaččaiguin bajásčuožžilit agálaš eallimii. Bártnát Jesusa Kristusa, Hearrámet dihtii.

3. Ipmil, Áhčámet. Skenke NN:i agálaš ráfát ráhkis Bártnát Jesusa Kristusa dihtii. Divtte agálaš čuovggat čuovgat sutnje. Leage sutnje árbmugas ja atte sutnje agálaš eallima. Oskkáldas Hearrá ja Beasti, don

leat lonistan su bassi ja divrras varainat. Doalvvo su sisa Ipmila šearratvuhtii ja du bassi olbmuid searvái namat dihtii. Árpmit maiddái min ja láide eallima geainnu alde, vai min mátki nogašii bures ja mii beasašeimmet vanhurskásiid bajásčuožžileapmái. Dán mii rohkadallat du ráhkisuoda dihtii.

4. Ládis Ipmil. Don leat luoitán bálvaleaddját NN eallima morrašiin ja rahčamiin. Mii giitit du árpus, maid leat čájehan sutnje ja midjiide. Veahket min atnit áiggi riekta, nu ahte livčiimet gárvát vuolgit dáppe, go don bovdet min. Jedđe morašteaddjiid. Oro dorvun gillámušain. Divtte dan beaivvi čuvggodit, goas buot sivdnádusat bessel luovus nohkavašvuoda šlávvavuodas Ipmila mánáid friddjavuhtii ja šearratvuhtii. Gula min rohkosiid Jesusa Kristusa, Hearrámet dihtii.
5. Ipmil, don leat ásahan rájiid min eallimii. Okto don diedát, mii lea beivviideamet lohku. Mii giitit du NN eallimis, man don leat sáhtašan lohppii.

Hearrá, don oainnát, ahte áibbašupmi deavdá min miela. Oro min lahka ja su lahka, gean leat gohčon eret dáppe. Doarjo min lávkkiid morraša geainnu alde. Atte midjiide luohttámuša dasa, ahte mii oažžut dus veahki ja fámu boahtte áigái.

Bassi Ipmil. Du ráhkisuohtha lea gievrrat go jápmin. Giitu das, ahte don addet Jesusa midjiide Beastin ja puttuid soabaheaddjin. Veahket min dorvvastit ándagassiiaddimii. Atte midjiide dan ráfi, mii manná buot áddejumi badjel. Gidde min váammu du sátnái. Láide min agálaš eallima geainnu alde. Gula min rohkosiid Jesusa Kristusa, Hearrámet dihtii.

6.

Ollu gillán oamehasa vitkkadettiin.

Ipmil, almmálaš Áhčči. Don sihkut eret gatnjaliid du omiid čalmmiin. Don dovddat NN eallima ja gillámuša. Atte sutnje agálaš ráfi ja vuoinjnadusa du luhtte. Don dovddat daidge gažaldagaaid, mat leat báhcán vástádusahaga. Oahpat min báhcit buot nodiiguin du hálui ja

guoddit guhtet guoibmámet nodiid. Láide min dan geainnu alde, mii doalvu du lusa almmi šearratvuhtii. Dán mii bivdit Bártnát Jesusa Kristusa, Hearrámet dihtii.

7.

Go jápmin deaivida fákkestaga.

Buotveagalaš Ipmil. Mii leat du ovddas losses mielain, eatge ádde, manne ná lea dáhpáhuvvan. Don dovddat min átestusa ja diedát, maid mii dárbbásit. Divtte Beastámet gillámuša, jápmima ja bajásčuožžileame leat min dorvun, doaivun ja jeddhehussan. Atte midjiide návccaid NN vuorddekeahes jápmima ovddas. Mii giitit buot dan buoris, maid mii oaččuimet su bokte. Mii guodđit su du háldui ja rohkadallat: Jedđe oapmahaččaid sin morrašis. Divtte min gávnadit guhtet guimmíineamet almmis du luhtte. Gula min ráhkis Bártnát Jesusa Kristusa dihtii.

8.

Veahkaválldi oaffara vitkkadettiin.

Ládis Ipmil. Don oainnát min givssi ja morraša. Oro minguin ja dálkkot min bákčasiid. Jedđe min Vuoinjainat. Atte midjiide návccaid eallit ja gierdat morraša. Veahket min du ráhkisuhtii luohttimiin vuoitit vaši ja addit ándagassii. Giitu, ahte don gulat ja áddet min čuorvaga. Mii dáhttut addit buot givssi, bahčavuoda ja gillámuša ja oppa callimeamet du háldui. Skejke NN:i agálaš ráfi. Atte midjiide ráfát ja ulbmila min eallimii. Gula min ráhkis Bártnát Jesusa Kristusa dihtii.

9.

Iešsoardi vitkkadettiin.

Árbmugas Ipmil. Morraša čieŋalvuodas mii rohkadallat du. Oro givssiineamet minguin. Dušše don dovddat NN eallima ja jápmima. Mii guodđit su du árpu oskálii. Don diedát, man lossat callin sáhttá leat. Don dovddat min siskkimuš dovdduid ja jurdagiid. Guotte min

morrašis ja atte midjiide ráfát, mii manná badjel buot áddejumi. Mii dorvvastit Jesusii Kristusii, min Beastái.

10.

Jápmin riegádan máná vitkkadettiin.

Mii eat ádde, manin dát uhca mánáš ii ožžon riegádit eallin. Mii oskut almmatge, ahte son lea du ja du enjeliid luhtte dorvvus. Mii luoitit su du áhčálaš sallii ja luohttit Jesusa Ionistanbargui. Oro NN ja NN (vánhemiid namat), oppa bearraša, áhkuguovtto ádjain ja buot oapma-haččaid lahka sin morrašis. Jedde sin, go váttis gažaldagat devdet miela. Atte návccaid boahttevaš beivviide. Gula min Bártnát Jesusa Kristusa dihtii.

11.

Uhca mánáža vitkkadettiin.

Árpmolaš Ipmil. Don oainnát min morraša, beahttásumi ja guorus-vuoda dovdduid NN gisttu bálddas. Oro min lahka ja várjal min váimmu ja jurdagiid. Divššo min árpuinat ja ráhkisuodainat. Mii giitit du NN eallimis ja buot das, maid son attii midjiide. Oro min luhtte, go mii galgat luohpat dán mánás. Váldde su sallasat ja doalvvo su almmi ruktui. Láide min buohkaid oktii du lusa Jesusa Kristusa, ráhkis Bártnát dihtii.

12.

Máná vitkkadettiin.

Ráhkis almmálaš Áhčči. Moraš deavdá min váimmu NN gisttu bálddas. Don addet su midjiide, don váldet su mis eret. Giitu das, ahte mii oaččuimet doallat máná luhttámet su oanehis eallináiggi. Váldde su dorvui enjeliiddát lusa. Oahpat min luohttit dutnje. Oro NN:in ja NN:in (vánhemiid namat) oppa bearraša, áhkuguovtto ádjain ja buot morašteaddjiid dorvun. Atte sidjiide návccaid gierdat lossa morraša. Láide min buohkaid almmi ruktui Beastámet Jesusa Kristusa bokte.

13.

Nuora vitkkadettiin.

Ipmil, mii eat ádde, manin NN eallin bázii ná oanehažžan. Eallima nohkavašvuhta lea orustahttán min. Gasku morraša mii dáhttut luohttit dutnje ja rohkadallat: oro minguin min ohcalettiin NN. Mii giitit du buot buoris ja čábbodagas, maid mii oaččuimet sus. Mii rámidit du bassi gástta attáldagas, mii giitit árpmustat, mii addá midjiide dorvvu ja guoddá badjel jápmima ráji. Dán doaivvus mii guoddit su du háldui. Mii dorvvastit Jesusii Kristusii, guhte lea bajásčuožžileapme ja eallin.

14.

Boarrása vitkkadettiin.

Láđis Ipmil. Don leat addán NN:i guhkes eallima ja gohčcon su eret áiggálaš eallimis. Atte sutnje agálaš vuoinjnadusa. Mii giitit du buot buoris, maid mii oaččuimet su bokte. Oahpat min hukset eallimeamet du sáni oskálii ja ohcat dorvvu das ja ohcat dan, mii lea buorre, rievttuid ja bistevaš. Yeahket min dorvvastit du árbmui ja eallit du dáhtu mielde, nu ahte oktii mii beassat lusat ja beassat gávn nadit min ráhkkásiiguin ja duinna almmi ruovttus. Gula min Bártnát Jesusa Kristusa, min Hearrámet dihtii.

15.

Boarrása vitkkadettiin.

Ipmil, Áhččámet. Don addet NN:i guhkes eallima. Don leat rádjan eret giksan gortni. Váldde su du vuoinjnadussii. Mii giitit das, ahte don leat juogadan sutnje attáldagaidat dán ja boahttevaš eallima várás. Giitu, ahte mii oaččuimet dovdat suinna oktavuoda, mii lea ollán sohka-buolvvaid badjel. Divtte min oahppat das, mii su eallimis lei čáppat ja divrras. Yeahket min oskkus ja doaivvus johtit geainnu, mii doalvu agálaš ráfái ja šearratvuhtii. Giitu almmi ruovttus, gos sohka buolvvat gávn nadit. Gula min Bártnát Jesusa Kristusa, min Hearrámet dihtii.

S Ámen.

12. Áhčámet

Hearrá rohkos celkojuvvo ovttá jitnii.

S Áhčámet, don guhte leat almmis.

Basuhuvvos du namma.

Bohtos du riika.

Šaddos du dáhttu,

mo almmis nu maiddái eatnama alde.

Atte midjiide odne min beaivválaš láibbi.

Ja atte midjiide min suuttuid ándagassii,

nugo miige ándagassii addit velggolaččaidasamet.

Alege doalvvo min geahččalussii,

muhto beastte min bahás eret.

Dasgo du lea riika ja fápamu ja gudni agálašvuhtii.

Ámen.

IV Loahpaheapme

---

13. Buressivdnádus

B Hearrá buressivdnidivččii din ja várjalivččii din.

Hearrá čuvgešii muoduidis didjiide

ja livččii didjiide árbmugas.

Hearrá jorgalivččii muoduidis din beallái

ja attášii didjiide ráfi.

Áhči ja + Bártni ja Bassi Vuoiŋŋa nammii.

S Ámen.

14. Loahpahanmusihkka

Sálmma sajis sáhttá leat eará heivvolaš musihkka. Dan áigge hávdádeapmái oassálastit sáhttet vázzit gisttu manjís.

15. Rohkos hávddi alde

Rohkosa sáhttá lohkat maiddái hávdái luoitima manjá.

B Rohkadallot.

1. Buotveagalaš Ipmil, almmálaš Áhčči. Don diktet áidna Bártnát gillát ruossajápmima min ovddas. Son hávdáduvvui, ja ná don basuhit minge hávddi vuoinjnadansadjin. Mii rohkadallat: Gárvvis Bassi Vuoinjainat min váimmu su orrunsadjin, nu ahte son bisošii mis ja mii sus. Divtte min givssi ja váivvi manjá beassat ráfái ja bajásčuožžilit manjimuš beaivve agálaš eallimii. Bártnát Jesusa Kristusa, min Hearrámet bokte.

2. Ráhkis almmálaš Áhčči. Mii addit NN du háldui. Mii luoitit su rupmaša hávddi vuoinjnadussii vuordit bajásčuožžileame ja odda sivdnideame idida. Beastámet jámii ja hávdáduvvui, ja ná don basuhit minge hávddi vuoinjnadansadjin. Don boktet su jápmimis, duššadit jápmima ja rahpet almmi oskkolaččaide.

Jesus Kristus, Beastámet. Du guvlui mii bajidit čalmmii-deamet. Árpmit min ja atte midjiide ealli doaivvu. Doalvvo min bajásčuožžileapmái ja agálaš eallimii.

3. Almmálaš Áhčči, veahket min muitit, ahte Bárdnát vuoinjnadii hávddis. Divtte minge jápmima deavidettiin vuoinjnadit dorvvolaččat ja vuordit odda eallima. Váldde mis eret balu ja oahpat min luohttit dasa, ahte Jesusa dihtii mii beassat jápmima ja hávddi bokte almmálaš riikasat. Gula min Bártnát Jesusa Kristusa, min Hearrámet dihtii.

S Ámen.

16. Hávdái luoitin

Gistu luitojuvvo hávdái. Gisttu hávdái luoittedettiin sáhttá lávlut sálmma (omd. 356:4–5 dahje 357).

Vitkansánit

Báhppa cealká vitkansániid, juos dat eai leačča celkojuvvon juo čuoggá 9 buohta.

Go rásit leat biddjojuvvon hávddi ala, sáhttá lávlut sálmma (omd. 334 dahje 430).